

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 27183/2023
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Миодраг Раденковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Милош Радулац, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1578/23 од 08.06.2023. године, у седници одржаној дана 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1578/23 од 08.06.2023. године у преиначујућем делу и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Новом Саду П 889/19 од 23.02.2023. године у четвртном и петом ставу изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова ревизијског поступка тужиоцу исплати износ од 90.000,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 889/2019 од 23.02.2023. године, првим ставом изреке одбијен је предлог туженог за прекид поступка. Другим ставом изреке усвојен је тужбени захтев. Трећим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 35.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 26.02.2016. године до исплате. Четвртим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати износ од 2.362.641,00 динар са законском затезном каматом од 23.02.2023. године, као износ од 130.651,88 динара, са законском затезном каматом од 24.12.2019. године. Петим ставом изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 303.500,00 динара. Шестим ставом изреке тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такса.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1578/23 од 08.06.2023. године делимично је усвојена жалба туженог, па је пресуда Вишег суда у Новом Саду П 889/19 од 23.02.2023. године преиначена тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да суд обавезе туженог да тужиоцу исплати износ од 2.362.641,00 динар са законском затезном каматом од 23.02.2023. године до исплате,

као и у погледу одлуке о трошковима поступка тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 231.400,00 динара, док је у преосталом, непреиначеном делу, првостепена пресуда потврђена.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију сходно члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, побијајући из свих законом предвиђених разлога.

Тужени је доставио одговор на тужиочеву ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, по постигнутом усменом споразуму о куповини куће у својини туженог, као јединог катастарског власника, тужилац је договорени износ купопродајне цене од 35.000 евра туженом, у присуству његовог сина ВВ, исплатио у целости дан пре солемнизације купопродајног уговора која је уследила дана 25.02.2026. године. Уговор је поред битних елемената тог правног посла и поред клаузуле интабуланди садржао констатацију да је непокретност – предмет купопродаје тужени стекао наслеђивањем иза смрти свог оца. Тужени је потврдом овереном код јавног бележника потврдио пријем купопродајне цене од 35.000 евра.

Након закључења уговора о купопродаји, тужеников син ВВ, који је предметну непокретност користио са својом породицом, одбио је да се из исте исели, а тужени је против тужиоца поднео тужбу за раскид уговора о купопродаји због неисплаћивања купопродајне цене. По правоснажном окончању парнице вођене ради предаје непокретности у државину, тужилац је у посед предмета купопродаје уведен дана 11.09.2018. године у извршном поступку.

Како је кућа била у рунираном стању тужилац је предузео обимне нужне радове инвестиционе природе да би исту привео намени становања, чија је вредност грађевинским вештачењем проведеним дана 18.11.2022 . године утврђена у висини од 20.142 евра, односно 2.362.641,00 динара. Грађевински радови чије је уклањање тужиоцу наложено решењем грађевинске инспекције ХП-356-105/18 од 04.11.2018. године нису обухваћени налазом вештака и нису предмет тужбеног захтева.

Осим наведених издатака у виду грађевинских радова, тужилац је измирио дуг туженог за електричну енергију у висини од 105.871,59 динара и накнаду ЈКП „Информатика“ у виду трошкова комуналија у висини од 24.777,35 динара.

Правоснажном пресудом Основног суда у Новом Саду П 6380/18 од 11.03.2019. године, донетом по тужби ГГ поднетој против њеног супруга, туженог ББ и АА, тужиоца у овој парици, утврђена је ништавост уговора о купопродаји закљученог између тих тужених лица. У образложењу је наведено да је стамбени објекат, који је био предмет уговора о купопродаји ОПУ 303-2016 од 25.02.2016. године, у браку тужиље ГГ и туженог ББ стечен теретним правним послом – уговором о доживотном

издржавању, закљученим са оцем туженог ББ, те као такав представља њихову заједничку својину којом тужени ББ није могао самостално располатати поменути уговором о купопродаји.

Полазећи од изложеног чињеничног стања првостепени суд је тужбени захтев у целисти усвојио налазећи да је сходно члану 104. ЗОО основан тужбени захтев, за реституцију купопродајне цене од 35.000 евра и за исплату трошкова електричне енергије и комуналија (који део тужбеног захтева није део ревизијског разматрања), као и захтев тужиоца за исплату износа од 2.362.641,00 динар, уложен у нужне инвестиционе радове ради санације и адаптације предмета купопродаје, чији степен руинираности је онемогућавао његову редовну употребу. Како је по утврђењу ништавости уговора о купопродаји тужилац купљену непокретност предао у посед туженом, који од изведених радова има корист, исти је дужан да тужиоца обештети у обиму улагања чија је висина од 2.362.641,00 динар утврђена грађевинским вештачењем.

Другостепени суд је првостепену одлуку потврдио у делу усвојеног тужбеног захтева, за реституцију купопродајне цене и за измирење трошкова електричне енергије и комуналија, али није прихватио становиште нижестепеног суда везано за исплату износа утрошеног на име радова на санацији објекта. Тај суд је преиначењем ожалбене одлуке тужбени захтев у том делу одбио као неоснован са образложењем да је утврђењем ништавости уговора о купопродаји супруга туженог ГГ, заједно са туженим власница предметног стамбеног објекта, а како је она у међувремену преминула, тужбом је требало обухватити све њене законске наследнике. Сагласно томе, тужбени захтев је због непотпуности пасивне легитимације у наведеном делу одбијен као неоснован.

Ревизијом тужиоца основано се указује да је наведена одлука другостепеног суда о одбијању тужбеног захтева на основу члана 211. став 2. ЗПП донета уз погрешну примену материјалног права.

Чланом 170. став 1. Породичног закона прописано је да је имовина, коју су супружници стекли радом током трајања заједнице живота у браку, њихова заједничка имовина.

Чланом 9. став 1. Закона о наслеђивању прописано је да први наследни ред чине оставиоचेви потомци и његов брачни друг.

Супруга туженог ГГ по чијој тужби је правоснажном пресудом Основног суда у Новом Саду утврђена ништавост уговора о купопродаји закљученог између тужиоца и туженог, у тој парници је тражила и исходовала само утврђење ништавости тог правног посла, а не и утврђење свог сувласничког удела - ни у обиму чланом 180. став 2. Породичног закона претпостављене $\frac{1}{2}$ идеалног дела, ни у обиму већем од законом претпостављеном, из ког разлога правоснажна пресуда Основног суда у Новом Саду П 6380/18 од 11.03.2019. године, као извршни наслов предвиђен чланом 41. став 1. тачка 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, не може бити основ за измену стања у катастру непокретности у коме је тужени једини власник спорног стамбеног објекта, нити може бити доказ о постојању имовине која би као заоставштина покојне ГГ била расправљена у оставинском поступку између туженог, као њеног супруга и потомака ГГ.

Са изнетих разлога другостепена пресуда је преиначена и првостепена одлука потврђена у четвртом и петом ставу изреке, применом члана 414. ЗПП.

Како је тужилац успео у ревизијском поступку, сходно члану 153. став 1, 154 и 162. став 2. ЗПП истом су признати трошкови за састав ревизије у износу од 90.000,00 динара. Трошак судских такса тужиоцу није признат с обзиром да је ставом 6. изреке првостепене пресуде ослобођен обавезе плаћања.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка у висини награде адвокату за састав одговора на ревизију, применом члана 154. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, одбијен је као неоснован, јер се не ради о нужном издатку странке која је у ревизијском поступку успела.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић